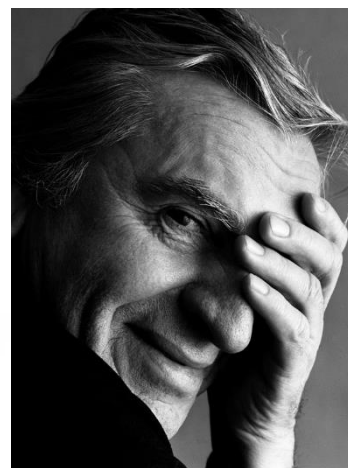
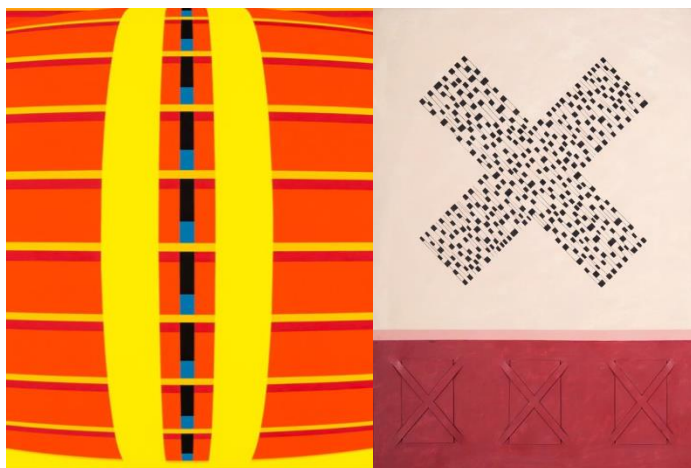

Tlačová správa

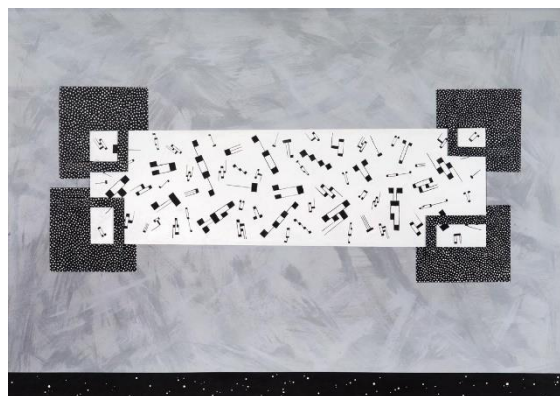
Bratislava, november 2018

ADAM SZENTPÉTERY || GEO KÓDY
PETER ROLLER || POSOLSTVÁ
MILAN LUKÁČ || OBRAZY A SOCHY
KAROL KÁLLAY || NEZABUDNUTEĽNÍ

ADAM SZENTPÉTERY || GEO KÓDY
PETER ROLLER || POSOLSTVÁ
MILAN LUKÁČ || OBRAZY A SOCHY
KAROL KÁLLAY || NEZABUDNUTEĽNÍ

Otvorenie výstav: 17.11.2018, 16:00
Kde: Danubiana Meulensteen Art Museum
Bratislava- Čunovo, Vodné dielo
GPS: N 48. 029444° | E 17.224444°
Otváracie hodiny: 10:00-18.00
Pondelky zatvorené
Webstránka: www.danubiana.sk
Trvanie výstav: 17.11.2018 - 13.1.2019

ADAM SZENTPÉTERY

GEO KÓDY

Kurátor: Vladimír Beskid

Individuálna výstava popredného slovenského umelca Adama Szentpéteryho (nar. 1956) predstavuje retrospektívny pohľad na jeho maliarsku dráhu vo vizuálnom jazyku geometrie. Línia, farba a plocha sú základnými stavebnými kameňmi jeho obrazového systému. V priebehu štyroch desaťročí Szentpétery vybudoval v oblasti geometrickej abstrakcie monolitný maliarsky program, ktorý je esenciou mentálnej skratky, racionálnych postupov a protestantskej ekonómie formy.

Táto výstava prináša základné okruhy a série prác, ktoré však nenasledujú lineárne za sebou, naopak bežia paralelne vedľa seba, či vynárajú sa v neskoršom období v inej, transformovanej podobe.

Od prvých štylizovaných industriálnych krajín a zátiší autor stavia príbehy malých „geometrismov“, rozptýlených štruktúr imaginárnych prvkov a tvarov (Levitujúce formy, 1989 – 1896; Hravé formy, 2015), alebo smeruje k vytvoreniu obrazových štruktúr

– mnohovrstevného tkaniva, kde sa rytmicky opakuje algoritmus ťahov v troch základných smeroch (Štruktúry, od 1988; Štruktúrna deformácia, 2013). Práve táto obrazová skladba pretínajúcich sa horizontál, vertikál a diagonál vytvára základnú platformu jeho prísneho geometrického systému, či rastra. K tomu sa pridáva vrstvenie jednotlivých farebných vrstiev, ktoré sa navšujú a prekrývajú navzájom. Táto pravidelná obrazová „mriežka“ generuje u Szentpéteryho charakteristické vizuálne napätie a frekvencie.

Druhý okruh Szentpéteryho prác tvoria série malieb, kde hlavnú úlohu zohrávajú línie – horizontály a kolmice – na pozadí slávnostných žltých a červených monoplôch. Ide predovšetkým o symetrické rovnovážne kompozície, kde kolmice stoicky dopadajú na ustálenú hladinu horizontály v kosoštvorcových formátoch (Horizonty, od 1994), alebo nasledujú nepokojné diagonály, čo ostro pretínajú obrazovú plochu (Posuny, od 1995). Podobne vznikajú vodorovne členené polia, lineárne informačné prúdy (Monotónne prúdenia, od 1999), alebo kompresie jedného priestoru, vybudovanie žiarivej „supestruny“ uprostred monochrómneho poľa (Stlačené priestory, od 2000; Deformovaný monotón, 2016). Podobne autor redukuje obrazovú plochu na strohú konštrukciu pravého uhla v rohu obrazu. V tejto hraničnej racionálnej sústave sa pravý uhol stáva univerzálnym princípom maľby a záväzným kódexom (Kompozície na hrane, od 2000). Autor pracuje klasickou olejovou technikou a mnohé plátna boli špeciálne vytvorené pre tento ojedinelý priestor Danubiany.

Nosnú rolu na výstave bude zohrávať najnovšia séria malieb s celkových názvom Deformácie (od roku 2007). Szentpétery prináša zmenu formátu – nastupujú monumentálne kruhy – rondá, a zmenu formátovania obrazového priestoru. Ide o „zakrivenie“ priestoru na ploche, o ilúziu 3D efektu, čo odkazuje na vstup nových technológií dneška (fotografická optika rybieho oka, počítačové modelovanie, digitálne manipulácie a pod.). Najnovšie maľby tak prezentujú vlastný vnútorný model sveta – vizuálny „dátový glóbus“, ktorý odkazuje na prebúranie sa do iného neeuclidovského priestoru, do rozšíreného mediálneho priestoru súčasnosti.

Adam Szentpétery tak vytvára vlastnú „intelektuálnu esenciu“ maľby, osobitú polohu geometrickej abstrakcie a jej prenikavého kódovania v obrazovom poli. To ho radí k výrazným maliarskym zjavom aj v širšom stredoeurópskom kultúrnom kontexte.

BIOGRAFIA

Doc. Adam Szentpétery, akad. mal., narodený roku 1956 v Rožňave. Štúdiá: 1976 – 1982 Vysoká škola výtvarných umení Bratislava (odbor monumentálne maliarstvo); 1971 – 1975 Stredná škola umelecko-priemyselná Košice (odbor grafika). Od roku 1999 – od založenia Katedry výtvarných umení a intermédií dodnes – vedie Ateliér súčasného obrazu na novozaloženej Fakulte umení TU v Košiciach; 2004 – habilitovaný na docenta; 2007 – laureát štátnej ceny „Munkácsy Mihály díj“ Budapešť. Žije a tvorí v Rožňave a v Košiciach.

Samostatné výstavy (od roku 2013): 2017 – Geometrické kódy, Tatranská galéria Poprad; 2016 – Kódy geometrie, Galerie Caesar, Olomouc; 2015 – Geo kód III. (s Jánom Vasilkom), Galéria SI, Budapešť; Štruktúry a kompozície, Magna Gallery, Piešťany; 2014 – Geometrický kód II. (s Jánom Vasilkom), Galéria Medium, Bratislava; 2013 – Geometrické polia (s Milanom Houserom), Galéria Alfa, Kulturpark, Košice. Zúčastnil sa na kolektívnych výstavách v mnohých zahraničných mestách napr.: Berlín, Wuppertal, Praha, Brno, Plzeň, Viedeň, Budapešť, Miškovec, Oradea atď., ako aj na slovenskej scéne (Bratislava, Trnava, Žilina, Nové Zámky, Košice, či Rožňava).

PETER ROLLER

POSOLSTVÁ

Kurátorka: Dagmar Kudoláni Srnenská

Peter Roller patrí k tým invenčným slovenským sochárom, ktorým nerobí problém dokonale narábať s priestorom, tvarom či samotným materiálom. Od vstupu do výtvarného diania v sedemdesiatych rokoch si vytvoril osobitú asociatívnu a metaforickú reč sôch. Kameň, drevo alebo kov ho lákali rovnako. Dôležitú úlohu od začiatku hralo v jeho tvorbe svetlo. Hmotná výstavba sôch a objektov bola u Rollera filozofickou výpoveďou a svojím vonkajším prejavom vždy závislá od vnútornej konštrukcie. Svetlo prostredia, ktoré sa menilo na povrchu sochy na tieň, zdôrazňovalo a dopĺňalo svojou rôznou intenzitou kvalitu vytváraného tvaru.

Roller vplyvom japonskej kultúry, ktorú si obľúbil počas medzinárodných sympózií v Japonsku, chápal svetlo ako prejav meditatívneho prostredia obklopujúceho sochu. Sochy a objekty vyjadrujú hlboké ponorenie sa do tajov prírody a jej prirodzeného kontrastu k civilizačným zmenám. Zvládnutie imaginárneho priestoru, konštrukcia objektu pomocou línií, dutín a objemov, ich striedanie, kontrasty, ustavičné a vzájomné napätia, v konečnom dôsledku smerujú v Rollerovej tvorbe k ich rovnováhe a harmónii. Pre súčasnú výstavu sme vybrali sochárske diela, ktoré vznikali v „novom tisícročí“, teda od roku 2000 po súčasnosť. Sú to osobité posolstvá, spojenia a symbolické znaky typickej Rollerovej meditácie a filozofického uvažovania. Týmto sochárskym prácam v rokoch 1994 až 1998 predchádzali kresby, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou výstavy. Sú osobité práve tým, že neskôr z nich vznikali monumentálne sochy.

Peter Roller sa však kresbe systematicky venoval už od polovice osemdesiatych rokov, vždy bola neodmysliteľnou súčasťou jeho tvorby. V kresbách si Roller vytváral svoj vlastný svet, v ktorom sa zlúčili filozofie starodávnych a východoázijských kultúr s našou tradíciou. Intenzívne šrafúry sa striedajú s jasnými líniami a presne vedenými čiarami. Rytmické vedenie imaginárnych prienikov vytvára tajomné priestory, akýsi nový svet civilizácie. Zabudnutej alebo možno našej?

BIOGRAFIA

Profesor Peter Roller sa narodil 7. júla 1948 v Bratislave. V rokoch 1963 – 1967 študoval na Strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave, oddelenie rezbárstva (prof. A. Drexler, L. Korkoš). V rokoch 1969 – 1975 študoval na Vysokej škole výtvarných umení (VŠVU) v Bratislave, oddelenie figurálneho sochárstva (prof. J. Kostka, J. Kulich, doc. A. Trizuljak). V rokoch 1990 – 1998 bol prezidentom Nippon Clubu (Spoločnosť priateľov japonskej kultúry), ktorý zakladal. Od roku 1992 pedagogicky pôsobil ako asistent sochárstva na VŠVU. V roku 1996 bol vymenovaný za docenta a v roku 2009 za profesora. Peter Roller sa venuje monumentálnej i komornej plastike, kresbe a grafike. Veľmi závažnou etapou v živote Petra Rollera bolo pôsobenie na takmer 40 sympóziách po celom svete,

spomeňme niektoré z nich: Hagi (1981, 1984) a Aio (1994) v Japonsku, Burlington (1990) v USA, Scarborough (1994) v Kanade alebo Lista Fyr (1995) v Nórsku.

MILAN LUKÁČ

OBRAZY A SOCHY

Kurátorka: Mária Horváthová

Sochár Milan Lukáč patrí medzi najexponovanejšie zjavy našej výtvarnej scény a jeho meno rezonuje i v širších európskych súvislostiach najmä vo Francúzsku či Rakúsku. Vďaka univerzálnej reči svojich obrazov a sôch dokáže osloviť mimoriadne široké publikum, pretože jeho tvorba prináša presvedčivú výpoveď o stave sveta v jeho nekonečných podobách. Raz má výsostne intelektuálny, ba priam filozofický náboj s výrazným humánnym podtextom, inokedy tlmočí krehkosť medziľudských vzťahov, ale často prináša i odľahčený pohľad na nekonečnú ríšu prírody, jej tajomstvá i metamorfózy.

Lukáčova sochárska tvorba od počiatku nachádza svoj plošný protipól v monochrómných a monumentálne pôsobiacich obrazoch, ktoré diváka zaujmú najmä čistými líniami, vyváženosťou vertikál i horizontál a striedmym použitím farieb či kaligrafických prvkov.

Jeho sochy vznikajú v iných dimenziách a sú plné vážnych i úsmevných príbehov. Spočiatku to boli figúry a portréty, neskôr výťahy a schodiská s príznačnými siluetami postáv a tragickým podtónom prežitých ľudských drám, po nich krehké a chvejivé vertikálne stély na tému Botanický sen a potom bizarné potvory z jeho Beštiárií, od ktorých bol už len krok k širokej škále pôsobivých zoomorfných kreácií – rýb, vtákov, sov, kozích i diviáčích hláv, ktoré ho na dlhé obdobie upúťali. Práve v nich naplno uplatnil svoj tvorivý princíp, v ktorom na spôsob asambláže kombinuje bronz a zvarané železo s použitými i nájdenými kovovými predmetmi, pracovnými nástrojmi a fragmentmi rôznych strojov. Práve tieto fragmenty, v ktorých s istotou identifikujeme staré mosadzné kľučky, svietniky, skrutky, ale i čakany, lopaty, či kostry šijacích strojov vtlačujú sochám Milana Lukáča dráždivú poetiku, hravosť i jemnú iróniu.

Lukáčove sochy sú plné pohybu a dynamiky, v smelých krivkách sa vznášajú, chvejú a vlnia v priestore a zdanlivo popierajúc zákony gravitácie smerujú k novým výzvam.

BIOGRAFIA

Narodil sa 29. septembra 1962 v Bojniciach. V rokoch 1981-1987 študoval na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave (prof. Ján Kulich a prof. Ladislav Snopek) a v rokoch 1985-1986 na École nationale supérieure des beaux-arts de Paris v Paríži (prof. Jean Cardot). Zúčastnil sa na niekoľkých študijných pobytoch v Cité internationale des arts v Paríži, ale i v Nyorte, v Madride, vo Viedni a na mnohých sochárskych sympóziách na Slovensku i v zahraničí. Má za sebou niekoľko desiatok samostatných výstav a množstvo kolektívnych výstavných prezentácií doma i v zahraničí. Získal Cenu pre mladých sochárov Academie des beaux-arts, Institut de France v Paríži (1985), Cenu Martina Benku (1988), Cenu Paul Louis Weilera (1990) a ďalšie ocenenia a jeho diela sú zastúpené vo verejných i súkromných zbierkach na Slovensku i v zahraničí. Žije v Bratislave a venuje sa sochárskej tvorbe, kresbe a maľbe a pôsobí ako vysokoškolský pedagóg.

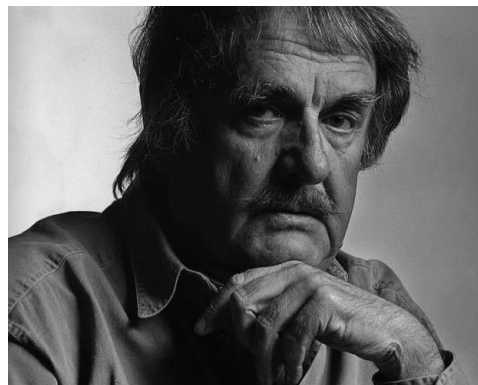
KAROL KÁLLAY

NEZABUDNUTELNÍ

Kurátor: Marián Pauer

Karol Kállay vstúpil do slovenskej fotografie spôsobom jemu vlastným. Prvé ocenenie získal za fotografiu Asfaltéri ako šestnásťročný na celoslovenskej súťaži roku 1942. A hneď to bola zlatá medaila za prvé miesto. Definitívne sa upísal fotografii roku 1950, keď začal pracovať v slobodnom povolaní a cestovať po svete. V polovici päťdesiatych rokov vniesol do módnjej fotografie pohyb, modelky vyviedol z fotoateliérov do exteriérov, snímkam vdýchol život. Jeho tvorba mala nevšedný ohlas v Nemecku i Francúzsku, ponuku na spoluprácu dostal aj z Moskvy.

Bol stúpencom teórie, že amatérsky nemožno robiť nič na profesionálnom poli. A tobôž nie profesionálnu fotografiu. V tvorbe sa vždy snažil zachovať si odstup. Obrazne povedané, rád sedával v zadných radoch, odkiaľ mal lepší výhľad a prehľad. Vynikajúco pritom cítil svetlo, nechával ho naplno rozohrať neopakovateľné kompozície. Na otázku, či sa viac považoval za fotoreportéra alebo módnego fotografa odpovedal, že je all rounder. Nevyhýbal sa žiadnej téme, žiadnemu žánru. Dokázal presvedčivo fotografovať ľudí i krajinu, portrét i zátišie, v čiernobielym i farebnom podaní. Vždy išiel na doraz.

Charakteristickou črtou jeho fotografického rukopisu bol zmysel pre dynamiku života, pre bezprostrednosť, pre bressonovský správny okamih. Nikdy nezachádzal do extrémov, bol výborný pozorovateľ. Bol večným hľadačom, obdivovateľom krásy, s neomylnosťou seizmografu vedel vycítiť a zachytiť poryvy duše iných. Imponoval noblesou, správaním džentlmena.

Keď sme v jeho ateliéri viedli debaty o fotografií, o umení, o živote, strácali sme pojem o čase. Vo všetkom bol doma. Bol veľmi sčítaný a svet poznal z prvej ruky, lebo ho videl objektívom svojho fotoaparátu. A srdcom. Kiežby som mu mohol ešte raz zavolať. V nebeskom ateliéri však nedvíhajú telefón. Zrejme nechcú, aby ich vyrušovali. Asi aj tam idú na doraz.

BIOGRAFIA

Narodil sa 26.4.1926 v Čadci. Po štúdiách na Vysokej škole ekonomickej a Univerzite Komenského v Bratislave sa rozhodol profesionálne venovať fotografii. Od polovice päťdesiatych rokov fotografoval pre časopis Móda, neskôr pre módne a významné zahraničné magazíny. Vydal vyše 40 obrazových publikácií. Pripravil desiatky autorských výstav doma i v zahraničí. Roku 1970 mu Medzinárodná federácia fotografického umenia (FIAP) udelila titul Excellence FIAP. Za publikáciu Los Angeles dostal roku 1984 cenu UNESCO a roku 1992 mu redakcia GEO v Hamburgu udelila titul Fotograf roku, stal sa členom agentúry Bilderberg. V roku 1998 mu prezident SR prepožičal štátne vyznamenanie Pribinov kríž I. triedy, v nasledujúcom roku získal Cenu Leopolda J. Danihelsa. Roku 2002 mu udelili Cenu Tatra banky za umenie, roku 2003 Krištáľové krídlo a roku 2004 prevzal od Nadácie Slovak Gold Veľkú čestnú cenu desaťročia za umenie. Zomrel 4.8.2012 v Bratislave.

Danubiana Meulenstein Art Museum

Necelých 20 km južne od Bratislavy sa nachádza jedno z najromantickejších múzeí moderného umenia v Európe – Danubiana Meulenstein Art Museum.

Jeho zakladateľmi sú holandský zberateľ a podporovateľ umenia Gerard Meulenstein z Eindhovenu a slovenský galerista Vincent Polakovič.

Od roku 2000, keď bolo múzeum otvorené, uskutočnilo desiatky výstav najprestížnejších osobností slovenskej, európskej a svetovej výtvarnej scény.

(Joan Miró, Karel Appel, Sam Francis, Robert Doisneau, Miroslav Cipár, Markus Prachensky, Ilona Kesserü Ilona, Rudolf Sikora, Edward Quinn, Martín Chirino, Vladimír Popovič a ďalší).

Medzi mnohými domácimi a zahraničnými návštevníkmi, ktorí doposiaľ múzeum navštívili, nechýbali ani viaceré kráľovské návštevy a mnohé osobnosti kultúrneho a spoločenského života.

Jedinečná poloha múzea nachádzajúceho sa na hraniciach troch štátov a predovšetkým mimoriadne citlivé prepojenie s okolitou prírodou a riekou Dunaj, poskytuje návštevníkom neopakovateľné pohľady nielen na vystavované výtvarné umenie, ale predovšetkým na flóru a faunu, ktorá je na polostrove umenia v každom ročnom období jedinečná.

V priľahlom sochárskom parku môžu návštevníci vidieť diela viacerých osobností, akými sú napríklad El Lissitzky, Magdalena Abakanowicz, Jim Dine, Hans van de Bovenkamp, Jozef Jankovič, Arman, J. C. Farhi, Vladimír Kompánek, či Rudolf Uher.

Novinkou je aj promenáda na streche, kde najmä pohľad na Bratislavu a majestátny Dunaj býva pri západe slnka nezabudnuteľným zážitkom.

Prehliadku múzea, ktoré sa po svojej veľkorysej dostavbe podporenej vládou SR stalo novým symbolom modernej Bratislavy, dnes odporúčajú najprestížnejšie svetové bedekre a sociálne portály.

Dovidenia pri Dunaji, priatelia!

Kontakt

Veronika Polakovičová

Danubiana Meulensteen Art Museum

Bratislava- Čunovo, Vodné dielo

Tel.: +421 903 605 505

Email: veronika.polakovicova@danubiana.sk

www.danubiana.sk

Doprava

Automobilom:

GPS: N 48.029444 °

E 017.224444 °

Bratislava centrum > Petržalka, Panónska cesta
(alebo Dolnozemska cesta) > Rusovce > smer
Dobrohošť

Autobusom:

Autobusovou linkou č.90, ktorá premáva od Nového SND do Danubiany každú hodinu.
Cestovný poriadok:

<http://imhd.zoznam.sk/ba/cestovny-poriadok/linka/90.html>

Partneri výstavy:

Výstavu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia

